

Plan för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling

Krokens förskola

Oktober 2018 tom Oktober 2019

Upprättad den 2017-10-30

Krokens Förskola

På Krokens förskola står vi för att människor lär tillsammans i gemenskap genom att uppleva, undersöka, samtala, reflektera, leka och skapa tillsammans. Förskolans kultur grundas på att vi ser alla barn som unika och därför bemöter vi barnen olika utifrån deras behov. Tillsammans övar vi, barn och vuxna, vår empatiska förmåga, att ta någons annans perspektiv, visa hänsyn, omtanke och respekt för allas lika värde. Gemensamt skapar vi de normer och värden som är grundläggande i vår verksamhet genom att lyssna, samtala, imitera och samspela med varandra.

Arbetet mot kränkande behandling och diskriminering

Arbetet med att förebygga och förhindra kränkande behandling, diskriminering, trakasserier och sexuella trakasserier regleras i skollagen (2010:800) och diskrimineringslagen (2008:567). Varje förskola och familjedaghem ska ha ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling, diskriminering och trakasserier. Arbetet ska bestå av förebyggande åtgärder och främjande aktiviteter för att barnen inte ska bli utsatta för kränkningar, diskriminering eller trakasserier. Om personalen ändå får reda på att ett barn kan ha blivit utsatt för kränkningar, diskriminering eller trakasserier så är personalen skyldiga att anmäla det till förskolechefen. Förskolechefen är sedan skyldig att utreda vad som hänt samt sätta in eventuella åtgärder för att det inte ska hända igen.

Vanliga begrepp

Diskriminering: Diskriminering innebär att någon vuxen missgynnar eller behandlar ett barn sämre än något annat barn. Diskrimineringen ska vara kopplad till någon av de sju diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Trakasserier: Trakasserier är ett uppträdande som kränker ett barns värdighet och som har en koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Både personal och andra barn kan utsätta ett barn för trakasserier.

Sexuella trakasserier: Sexuella trakasserier är kränkande behandling av sexuell natur. Både personal och andra barn kan utsätta ett barn för sexuella trakasserier.

Kränkande behandling: Kränkande behandling är ett uppträdande som kränker ett barns värdighet men som inte har en koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Det kan exempelvis vara slag, knuffar, elaka kommentarer eller utfrysning. Både personal och andra barn kan utsätta ett barn för kränkande behandling. För att något ska vara kränkande behandling en-

ligt skollagen måste det ha en annan koppling till förskolans/familjedaghemmets verksamhet.

Mobbning: Ordet mobbning finns inte med i skollagen eller diskrimineringslagen men det betyder att ett barn blir utsatt för trakasserier eller kränkande behandling av en eller flera personer vid flera olika tillfällen.

Riktlinjer

Alla barn på Krokens förskola ska ges de bästa möjligheterna att utvecklas utifrån sina förutsättningar. Ingen form av kränkande behandling, diskriminering eller trakasserier ska förekomma i vår förskola. Ett aktivt arbete för att förebygga och förhindra kränkningar och diskriminering ska ständigt pågå i verksamheten. Alla barn ska känna sig trygga och bli respekterade oavsett sitt eget eller någon av sina anhörigas kön, etnisk tillhörighet, religion, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller ålder.

Utvärdering av arbetet från föregående år

Utvärderingen av föregående års plan mot diskriminering och kränkande behandling har gjorts genom att pedagoger under året har observerat och reflekterat kring situationen ute på gården och gjort förändringar i verksamheten för att göra platsen tryggare och säkrare. Pedagogerna har gjort barnen delaktiga genom samtal där barnen gavs möjlighet att berätta hur de kände och vad de ansåg behövde förändras för att de skulle känna sig trygga. Utvärdering av situationen har gjorts kontinuerligt under året vilket gav pedagogerna en uppfattning om var de befann sig i arbetet och vad de behövde förändra.

Utvärdering av föregående års arbete mot kränkande behandling

Utvärdering av föregående års arbete mot kränkande behandling visar att pedagogerna har förändrat sitt arbetssätt och förhållningssätt ute på gården. Dock kan vi konstatera genom våra analyser och observationer att det fortfarande finns brister i pedagogernas placering ute på gården. Det uppkommer fortfarande situationer där pedagoger inte är närvarande och barn lämnas utan uppsyn.

Kartläggning och analys av risker

Kartläggningen har gjorts utifrån förskolans analyser av vårt gemensamma projekt - ”Att skapa en röd tråd mellan förskolans lärmiljö inom- och utomhus” har sammanställts i det systematiska kvalitetsarbetet under maj/juni

2018. Där har vi kunnat utläsa att pedagogerna inte täcker upp hela gården vilket gör att det finns risk för att barn utsätts för kränkande behandling och diskriminering. I samtal och på APT har personalen gett sin bild av hur de upplever sin närvaro i verksamheten och specifikt ute på gården och tillsammans har de kommit fram till att även om det skett förbättringar bör detta vara ett område att arbeta vidare på även under fokusera 2018/2019 för att det ska grundläggas i verksamheten.

Samverkan med barnen

Barnen har medverkat i kartläggningen genom att det varit delaktiga i det projekt vi har bedrivit under detta året. I samtal har barnen berättat om hur de upplever och känner sig i miljöerna och hur pedagogerna förhåller sig. Barnens upplevelser, känslor och tankar har varit del i kartläggningen av riskerna för kränkande behandling, diskriminering och trakasserier.

Resultat och analys av kartläggningen

När barn befinner sig ensamma utan pedagogers uppsikt i förskolans utrymmen, i detta fall i utemiljön, kan vi konstatera att det finns en risk att barn kränks och diskrimineras. Om pedagogerna inte finns närvarande har de inte ha någon uppfattning om situationer som uppstår och då finns det en stor risk att de förbiser det som sker i samspelet vilket missgynnar barnen. För att pedagogerna ska kunna förebygga att barn utsätts för risker är det av vikt att pedagogerna är närvarande både fysiskt och psykiskt. I vår utemiljö kan vi konstatera att pedagogerna inte till fullo uppfyller detta under delar av barnens utevistelse. Pedagogerna står vid vissa situationer fortfarande tillsammans i mitten av gården vilket medför en risk att barn blir kränkta av varandra eller av vuxna då övriga pedagoger inte har uppsikt över hela gården. Pedagogerna måste bli ännu mer närvarande i utemiljön för att skapa trygghet hos barnen och så att pedagogerna också kan uppmärksamma om någon pedagog behandlar barnen på ett sätt som strider mot förskolans grundläggande värden.

Förebyggande åtgärder i arbetet mot kränkande behandling

Närvarande pedagoger

Aktiviteten är en del i vårt arbete för att motverka att barn utsätts för kränkande behandling

Tidsperiod: Okt 18 - Okt19

Ansvar för aktiviteten: All personal på förskolan

Beskrivning av aktiviteten: Pedagogerna ska placera sig på ett sådant sätt att inga barn befinner sig utom synhåll för pedagoger och vara närvarande och uppmärksamma på hur barn-barn samt pedagog-barn agerar och samspelar med varandra. Pedagogerna ska också vara närvarande både fysiskt och psykiskt, visa respekt, hänsyn och tillit till varje enskild individ. Pedagogerna är förebilder för hur vi ska förhålla oss till andra människor och sig själv. Förskolan har en stor gård med många små utrymmen och där måste pedagogerna finnas närvarande för att gården ska vara en trygg plats för barnen. Pedagogerna måste kommunicera med varandra om var de ska placera sig utomhus. Behöver en pedagog lämna en del av gården måste hen göra sina kollegor uppmärksamma på detta så att pedagogerna byts av för att det alltid ska finnas pedagoger närvarande där barnen är.

Aktiviteten är kopplad till förskolans prioriterade mål vilket medför att aktiviteten är välkänd hos alla pedagoger. Varje månad skriver varje hemvist en analys där de reflekterar över hur de arbetat med aktiviteten och det prioriterade målet. Detta bidrar till att aktiviteten är levande i den dagliga verksamheten och fokus för samtal och diskussion. I och med att aktiviteten utvärderas och analyseras skriftligt varje månad av varje hemvist går det att utvärdera aktiviteten i slutet av året.

På APT, där alla är närvarande, avsätts tid till att gå igenom planen och det prioriterade målet för att gemensamt samtala om var pedagogerna befinner sig och vilka förändringar som måste göras i deras arbete ute på gården för att leva upp till planen. Protokoll läggs ut på Google drive så att informationen finns tillgänglig för alla inom verksamheten. Den pedagogiska handledaren finns närvarande i verksamheten för att observera och följa upp hur pedagogerna förhåller sig ute på gården och använder detta underlag för att utvärdera om pedagogerna har blivit mer närvarande.

Varje månad sammanställer den pedagogiska handledaren hemvisternas analys och i slutet av året blir det tydligt vilken och om det skett någon förändring i pedagogernas förhållningssätt och placering ute på gården.

Förebyggande åtgärder i arbetet mot diskriminering och trakasserier

Närvarande pedagoger

Aktiviteten är en del i vårt arbete för att motverka att barn utsätts för diskriminering och trakasserier .

Tidsperiod: Okt 18 - Okt 19

Ansvar för aktiviteten: All personal på förskolan

Beskrivning av aktiviteten: Pedagogerna ska placera sig på ett sådant sätt att inga barn befinner sig utom synhåll för pedagoger och vara närvarande och uppmärksamma på hur barn-barn samt pedagog-barn agerar och samspelar med varandra. Pedagogerna ska också vara närvarande både fysiskt och psykiskt, visa respekt, hänsyn och tillit till varje enskild individ. Pedagogerna är förebilder för hur vi ska förhålla oss till andra människor och sig själv. Förskolan har en stor gård med många små utrymmen och där måste pedagogerna finnas närvarande för att gården ska vara en trygg plats för barnen. Pedagogerna måste kommunicera med varandra om var de ska placera sig utomhus. Behöver en pedagog lämna en del av gården måste hen göra sina kollegor uppmärksamma på detta så att pedagogerna byts av för att det alltid ska finnas pedagoger närvarande där barnen är.

Aktiviteten är kopplad till förskolans prioriterade mål vilket medför att aktiviteten är välkänd hos alla pedagoger. Varje månad skriver varje hemvist en analys där de reflekterar över hur de arbetat med aktiviteten och det prioriterade målet. Detta bidrar till att aktiviteten är levande i den dagliga verksamheten och fokus för samtal och diskussion. I och med att aktiviteten utvärderas och analyseras skriftligt varje månad av varje hemvist går det att utvärdera aktiviteten i slutet av året.

På APT, där alla är närvarande, avsätts tid till att gå igenom planen och det prioriterade målet för att gemensamt samtala om var pedagogerna befinner sig och vilka förändringar som måste göras i deras arbete ute på gården för att leva upp till planen. Protokoll läggs ut på Google drive så att informationen finns tillgänglig för alla inom verksamheten. Den pedagogiska handledaren finns närvarande i verksamheten för att observera och följa upp hur pedagogerna förhåller sig ute på gården och använder detta underlag för att utvärdera om pedagogerna har blivit mer närvarande.

Varje månad sammanställer den pedagogiska handledaren hemvisternas analyser och i slutet av året blir det tydligt vilken och om det skett någon förändring i pedagogernas förhållningssätt och placering ute på gården.

Främjande aktiviteter

Goda möten

Aktiviteten är en del i vårt arbete för att motverka att barn utsätts för kränkande behandling och/eller diskriminering/trakasserier och/eller sexuella trakasserier.

Tidsperiod: Okt 18 - Okt 19

Ansvar för aktiviteten: All personal på förskolan

Beskrivning av aktiviteten:

Vårt förhållningssätt har sin utgångspunkt i det relationella perspektivet. Vi arbetar aktivt och målmedvetet för att bygga meningsfulla relationer till barnen. De goda relationerna blir till i möten och det är vår uppgift att skapa förutsättningar i verksamheten att dessa möten ska ske. En grundsten i vårt förhållningssätt är att vi ser barn som unika och därför möter vi barnen olika utifrån deras behov. Vår grundläggande målsättning på Krokens förskola är att skapa meningsfulla möten som bygger på respekt och tolerans gentemot alla som befinner sig på förskolan. Genom att bygga relationer med varandra genom lek och samspel kan vi gemensamt bygga våra värderingar och kompetenser för samvaro med andra människor. Det är genom våra relationer och i meningsfulla sammanhang som vi skapar respekt och tolerans för varandras olikheter.

På Krokens förskola har vi tillsammans arbetat fram en verksamhetsidé där det tydligt framgår vilka normer och värden vi bygger vår verksamhet kring och hur pedagogerna ska arbeta för att skapa goda möten. Att vara en lyhörd, närvarande och trygg pedagog är grundläggande för att barnen ska finna en trygghet i vår verksamhet. En del i detta arbete är att vi öppnar och stänger förskolan på vårt gemensamma torg där både personal och barn från hela förskolan får möjlighet att träffas och skapa relationer. Vi äter i matsalar där också barn och pedagoger träffas i olika konstellationer. Vi ser att ”alla barn är allas barn” och det betyder att barnens hemvisttillhörighet inte har någon betydelse i mötet med barnen. Pedagogernas ansvar är att ta tillvara på alla situationer under dagen för att ge barnen möjligheter och förutsättningar att mötas. Barn och pedagoger möts över hemvistens gränser under dagen och tar aktiv del i varandras verksamheter. Detta är också en del i arbetet för att göra övergångarna mellan hemvisterna till en naturlig del i barnens vardag.

På APT, där alla är närvarande, avsätts tid till att gå igenom planen och det prioriterade målet för att gemensamt samtala om hur vi skapar goda möten, om pedagogerna arbetar mot att ”alla barn är allas barn” och aktivt samverkar med varandra. Protokoll läggs ut på Google Drive så att informationen finns tillgänglig för alla inom verksamheten. Den pedagogiska handledaren finns närvarande i verksamheten för att observera och följa upp hur pedagogerna förhåller sig och hur de arbetar för att skapa miljöer och situationer där barn och pedagoger ges möjlighet att mötas och detta underlag används i utvärderingen av planen.

Ett led i arbetet med att skapa goda möten och grundlägga förståelsen för vikten av dessa möten har förskolan påbörjat ett kompetensutvecklingsarbete. Alls pedagogerna gemensamt har lyssnat på en föreläsning av Sven Persson, där han talar om relationellpedagogik och dess innebörd. Boken ”Om relationellpedagogik” av Jonas Aspelin & Sven Persson har köpts in till förskolan och finns tillgänglig för pedagogerna.

Rutiner vid misstanke om kränkande behandling, diskriminering, trakasserier eller sexuella trakasserier

Om du misstänker att något barn är utsatt för kränkande behandling, diskriminering, trakasserier eller sexuella trakasserier så kan du kontakta någon personal på förskolan eller familjedaghemmet. All personal har skyldighet att anmäla misstänkta kränkningar, diskriminering och trakasserier till förskolechefen. Förskolechefen är skyldig att anmäla misstanken till huvudmannen (ansvarig nämnd i Härryda kommun). Förskolechefen och personalen är sedan skyldiga att utreda de misstänkta kränkningarna, diskrimineringen eller trakasserierna. Om utredningen visar att ett barn har blivit utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering så är förskolechefen tillsammans med personalen skyldiga att göra något för att det inte ska hända igen.

Rutiner för det åtgärdande arbetet på Krokens förskola.

Upptäcka genom att:

- Skapa ett tillåtande klimat som gör att barn, föräldrar och personal vågar påtala problem och upptäckta kränkningar.
- Vara närvarande och lyhörd för stämningar och relationer i barngruppen, t.ex. om ett barn inte vill sitta bredvid eller tar avstånd från ett annat barn.
- Observera samspelet pedagog - barn och barn-barn.
- Samtala med barnen, ta deras ord och upplevelser på allvar.
- Ha goda kunskaper om barnen.

Arbeta för god daglig kontakt med föräldrarna och genom utvecklingssamtalen.

Föräldrar kan bidra till att upptäcka kränkande behandling genom att:

- Vara uppmärksamma på barnet i leksituationer i hemmet.
- Vara lyhörd för barnets reaktion vid konflikter med andra barn
- Uppmärksamma om det egna barnet visar tecken på nedstämdhet.
- Meddela personalen så snart man misstänker om något är fel.

Utreda, åtgärda.

Alla fall av kränkningar utreds, åtgärdas, dokumenteras och följs upp utan dröjsmål. Vid behov ska åtgärdsprogram upprättas.

Arbetsgång barn – barn.

- Pedagoger samtalar med berörda barn i syfte att förhindra fortsatta kränkningar genom att
- uppmärksamma barnen på händelsen, att tydligt visa att kränkande beteende inte är acceptabelt och genom att använda sig av frågorna:
 - Hur kände du?
 - Hur tänkte du?
 - Hur tror du att den andra kände sig?
 - Kunde du gjort på något annat sätt?

Vidare.

- Misstänkta kränkningar skyndsamt ska anmälas till förskolechefen.
- Föräldrarna informeras.
- Förskolechef och pedagog har gemensamt ansvar för att dokumentation genomförs och att uppföljning sker med berörda parter.
- Vid behov kontaktas stödenheten eller annan instans.
- Förskolechefen anmäler till huvudmannen.
- Dokumentationen förvaras inlåst.

Observera.

Pågående utredning eller åtgärder skall inte diskuteras med barn eller föräldrar som inte är berörda av kränkningarna. Offentlighets- och sekretesslagen skall följas.

Arbetsgång vuxen – barn.

- När en vuxen, personal eller förälder, kränker ett barn måste den som upptäcker detta agera utan dröjsmål.
- Ta den vuxne åt sidan och ställa ”hur - frågor” samt hänvisa till diskrimineringslagen.
- Misstänkta kränkningar skyndsamt ska anmälas till förskolechefen.
- Förskolechef ansvarar för att utreda, åtgärda, dokumentera och följa upp kränkningen.

- Vid behov kontaktar förskolechef stödteam. Anmälan görs till huvudman.

Dokumentera, följa upp.

Dokumentationen är ett viktigt stöd i arbetet med att följa upp åtgärderna och eventuellt förändra dem eller sätta in nya åtgärder. Det är även en rätts-säkerhetsfråga eftersom den ger berörd personal, barn och vårdnadshavare möjlighet till insyn. Följande arbetsgång är avsedd att användas som underlag för dokumentation och uppföljning av händelser som kan relateras till planen mot diskriminering och kränkande behandling.

Det finns en dokumentationsmall att använda vid anmälningar av diskriminerings ärende.

1. Vad har hänt?
2. På vilket sätt kan detta beteende kritiseras utifrån planen mot diskriminering och kränkande behandling?
3. Vem har anmält?
4. Vilka åtgärder har vidtagits med omedelbar verkan?
5. Vad kommer att ske ytterligare? Tidpunkt.
6. Berörda som har informerats i ärendet: Personer. Tidpunkt. På vilket sätt.
7. Tid för uppföljning.
8. Deltagare vid uppföljningen.
9. Dokumentation lämnas till förskolechef
10. Dokumenterat av. Datum.

Samverkan

Barnen på Krokens förskola har gjorts delaktiga genom att vi pedagoger observerar barnen i olika situationer samt genom samtal och intervjuer. Vårdnadshavare har gjorts delaktiga genom samtal på föräldramöte och brukar-råd där vi informerar kring vårt arbete kring planen. Föräldrarnas frågor och funderingar tar vi med oss i vårt arbetet kring planen.

Personal har varit delaktiga genom samtal och diskussioner i arbetslagen och på gemensamma APT:n. Planen mot diskriminering och kränkande behandling är tydlig med att det är allas ansvar att förebygga, upptäcka, påtala, utreda och åtgärda kränkande behandling. Förskolechefens uppgift är att hålla ihop arbetet men pedagogerna har ansvar med att kartlägga verksamheten, då vi vet vad som behöver åtgärdas. Vi riktar denna plan mot all perso-

nal på förskolan, städ, kock och vikarier. Förskolechef i förskolan ansvarar för att en plan upprättas. Den skall årligen följas upp och revideras.

Hur vi arbetar med vår plan för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling

Planen för diskriminering och kränkande behandling är ett dokument som är levande i vår verksamhet. Pedagogerna analyserar och reflekterar kring sin verksamhet varje månad och i dessa analyser kopplar de till planen för att säkerställa att vi arbetar mot den vilket också gör den till ett levande dokument. Samtal kring hur vi arbetar utefter den förs även i organiserade samtalsforum samt på APT.

Vårdnadshavare görs delaktiga på möten och brukarråd. Vi informerar och samtalar om planen, vad den innebär för barn och pedagoger samt om hur vi arbetar aktivt med den. Föräldrarnas tankar och reflektioner lyfter vi i våra samtalsgrupper och tar med i arbetet med att utveckla verksamheten.

Barnen på förskolan görs delaktiga i planen mot diskriminering och kränkandes behandling genom att pedagogerna observerar och samtalar med barnen hur de upplever sin vardag på förskolan. Pedagogerna analyserar och reflekterar kring dokumentationen och gör förändringar i verksamheten så barnen känner sig trygga i förskolan.

Utvärdering av året arbete mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier

Årets arbete mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier kommer att följas upp kontinuerligt under året för att se den utveckling som sker och vilka förändringar som ytterligare behöver göras för att skapa en trygg miljö för barnen på Krokens förskola.

Pedagogerna kopplar sina analyser av sin verksamhet som görs varje månad till planen. Dessa analyser sammanställs varje månad av den pedagogiska handledaren och i slutet av året kan man tydligt utläsa om årets arbete givit önskat resultat.

Varje månad träffas en pedagog från varje hemvist, den pedagogiska handledaren och förskolechefen för att samtala om hur arbetet med planen går, vilka förändringar som skett och vilka förändringar som måste göras. Detta dokumenteras skriftligt och läggs ut på google drive.

Planen för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling är en ständigt punkt på varje APT där alla görs delaktiga i hur arbetet fortgår och vad som måste förändras för att vi ska leva upp till planen.

Förskolechefen följer arbetet i analyserna och dessa följs upp och utvärderas tillsammans med pedagogerna på APT.

Återkoppla till barnen - hur upplever de miljön ute på gården och koppla detta till hur de upplevde den i början av året.